

Exam. Code : 103205

Subject Code : 1208

B.A./B.Sc. 5th Semester
PUBLIC ADMINISTRATION
(Local Government (With Special Reference to Punjab))

Time Allowed—3 Hours] [Maximum Marks—100

SECTION—A

Note :— Attempt any 8 questions. Each question carries 2 marks.

1. Write a brief note on functions of State Election Commission.
2. What are the types of urban local bodies ?
3. What is the role of State Finance Commission in allocation of funds to the local bodies ?
4. Describe the role of Municipal Commissioner in Urban Local Government.
5. Write a note on the Organization Panchayat Samiti.
6. Write any two main functions of Municipal Council.
7. Write any two salient features of Zilla Parishad.
8. Write a brief note on the significance of local government.
9. Define Gram Sabha.
10. Discuss any two features of 74th Constitutional Amendment Act, 1992.

<http://www.gnduonline.com>

SECTION—B

Note :— Attempt any 6 questions. Each question carries 14 marks.

1. Define Local Government. Write a detailed note on the significance of local government.
2. Critically evaluate the state-local government relations.
3. Describe the organization and functions of municipal corporation.
4. Critically analyze the role and position of Mayor.
5. Discuss the structure, finance and functions of Panchayat Samiti.
6. Discuss the main features of Panchayati Raj System in Punjab.
7. Discuss in detail the organization of department of local government in Punjab.
8. Discuss the state control over Panchayat Raj institutions.

(Punjabi Version)

ਭਾਗ-ੳ

ਨੋਟ :— ਕੋਈ 8 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 2 ਅੰਕ ਹਨ।

1. ਰਾਜ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
2. ਸ਼ਹਿਰੀ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਕੀ ਹਨ ?
3. ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਵਿਚ ਰਾਜ ਵਿੱਤ ਆਯੋਗ ਦੀ ਕੀ ਭੂਮਿਕਾ ਹੈ ?
4. ਸ਼ਹਿਰੀ ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵਿਚ ਨਗਰ ਅਯੁਕਤ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ।
5. ਸੰਸਥਾ ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀ 'ਤੇ ਇੱਕ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
6. ਨਗਰ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੇ ਕੋਈ ਦੋ ਮੁੱਖ ਕਾਰਜ ਲਿਖੋ।
7. ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੀਆਂ ਕੋਈ ਦੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਲਿਖੋ।

<http://www.gnduonline.com>

<http://www.gnduonline.com>

8. ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
9. ਗ੍ਰਾਮ ਸਭਾ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਉ।
10. 74ਵੇਂ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੋਧ ਅਧਿਨਿਯਮ, 1992 ਦੀਆਂ ਕਿਸੇ ਦੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਭਾਗ-ਅ

ਨੋਟ :— ਕੋਈ 6 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 14 ਅੰਕ ਹਨ।

1. ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਉ। ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
2. ਰਾਜ-ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰੋ।
3. ਨਗਰ-ਨਿਗਮ ਦੇ ਸੰਗਠਨ ਅਤੇ ਕਾਰਜਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ।
4. ਮੇਅਰ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰੋ।
5. ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀ ਦੇ ਸੰਰਚਨਾ, ਵਿੱਤ ਅਤੇ ਕਾਰਜਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
6. ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
7. ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸੰਗਠਨ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
8. ਪੰਚਾਇਤ ਰਾਜ ਸੰਸਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਰਾਜ ਨਿਯੰਤਰਣ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

(Hindi Version)

भाग-क

नोट :— किन्हीं आठ प्रश्नों को करें। प्रत्येक प्रश्न के 2 अंक हैं।

1. राज्य निर्वाचन आयोग के कार्यों पर एक संक्षिप्त नोट लिखें।
2. शहरी स्थानीय निकायों के प्रकार क्या हैं ?
3. स्थानीय निकायों के फंड के आवंटन में राज्य वित्त आयोग की क्या भूमिका है ?

4. शहरी स्थानीय सरकार में नगर आयुक्त की भूमिका का वर्णन करें।
5. संगठन पंचायत समिति पर एक नोट लिखें।
6. नगर परिषद के किन्हीं दो मुख्य कार्य को लिखें।
7. जिला परिषद की किन्हीं दो मुख्य विशेषताओं को लिखें।
8. स्थानीय सरकार के महत्व पर एक संक्षिप्त नोट लिखें।
9. ग्राम सभा को परिभाषित करें।
10. 74वें संवैधानिक संशोधन अधिनियम, 1992 की किन्हीं दो विशेषताओं की चर्चा करें।

भाग-ख

नोट :— किन्हीं छः प्रश्नों को करें। प्रत्येक प्रश्न के 14 अंक हैं।

1. स्थानीय सरकार को परिभाषित करें। स्थानीय सरकार के महत्व पर एक विस्तृत नोट लिखें।
2. राज्य-स्थानीय सरकार के संबंधों का आलोचनात्मक मूल्यांकन करें।
3. नगर निगम के संगठन और कार्यों का वर्णन करें।
4. मेयर की भूमिका और स्थिति का आलोचनात्मक रूप से विश्लेषण करें।
5. पंचायत समिति की संरचना, वित्त और कार्यों की चर्चा करें।
6. पंजाब में पंचायती राज व्यवस्था की मुख्य विशेषताओं की चर्चा करें।
7. पंजाब में स्थानीय सरकार के विभाग के संगठन के बारे में विस्तार से चर्चा करें।
8. पंचायत राज संस्थाओं पर राज्य नियंत्रण की चर्चा करें।